

Nr 98

Av herr Darlin m. fl., om avslag å Kungl. Maj:ts framställning om anslag till Jordfonden.

Medlen i den kapitalfond, benämnd Jordfonden, som beslöts av 1940 års riksdag skall enligt beslut vid 1948 års riksdag bl. a. användas för att bestrida kostnaderna för lantbruksnämndernas förvärv av fastigheter. Sedan 1948 har lantbruksnämnderna genom sina markförvärv blivit ägare och förvaltare till avsevärda områden av skogs- och åkermark med tillhörande byggnader. Under årens lopp har visserligen också mark för stora värden försålts, men kvar i nämndernas ägo finns dock så stora arealer att tveksamhet kan råda över lämpligheten därav. Det borde nämligen ligga i såväl nämndernas som samhällets intresse att det »buffertlager» av jordbruksfastigheter, som nämnderna innehar nedbringas i så stor utsträckning som möjligt. För jordbruket är det av ett alldeles speciellt intresse att fastigheterna efter lantbruksnämndernas förvärv snarast möjligt genom försäljning återföres till privat ägo.

Under budgetåret 1958/59 disponerade lantbruksnämnderna ur fonden ett belopp av 15 149 766 kronor, men till följd av försäljningar, utarrenderingar m. m. inflöt 15 191 195 kronor. Någon avtappning av fondens medel ägde följaktligen icke rum. För innevarande budgetår har, genom anvisande av ett investeringsanslag, fonden tillförts 8 miljoner kronor, och för nästa budgetår föreslår departementschefen i årets statsverksproposition, bil. 31, punkt 11, att ett investeringsanslag på 4 miljoner kronor anvisas.

Som skäl för detta anslag hänvisas till beslutet vid förra årets riksdag (prop. 148; JoU 30; rskr. 284) rörande intensifiering av rationaliseringsverksamheten. Vidare hänvisas till ett ökat utbud av jordbruks- och skogsfastigheter på marknaden, av vilka åtskilliga bör tillfälligt förvärvas av lantbruksnämnderna. Därest fonden icke får tillskott anses risk föreligga för att verksamheten hämmas i brist på medel.

Någon risk härför behöver emellertid icke föreligga därest nämnderna för en aktiv försäljningspolitik. Någon speciell aktivering av inköpsverksamheten på grund av det ökade utbudet av fastigheter synes icke heller behöva uppstå om nämnderna, i stället för att själva söka förvärva så många fastigheter som möjligt, använde sitt inflytande till att befrämja bildandet av ändamålsenliga brukningsenheter genom jordbrukarnas direktköp. Med hänsyn härtill och till vår principiella inställning, att nämnderna, om de över huvud skall fortsätta sin verksamhet, bör söka nedbringa sitt

innehav av fastigheter, synes något anslag för ifrågavarande ändamål ej böra utgå för budgetåret 1960/61.

Med stöd av vad ovan anförts hemställas,

att riksdagen måtte besluta avslå Kungl. Maj:ts framställning under kapitalbudgeten, bil. 31, punkt 11, att till Jordfonden för budgetåret 1960/61 anvisa ett investeringsanslag å 4 000 000 kronor.

Stockholm den 20 januari 1960

Gösta Darlin

Märta Boman

Dag R. Edlund

Carl Eric Hedin

Carl-Wilh. Lothigius

Tage Magnusson

Ernst V. Staxäng

i Borås
